

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA

"L'ESPANYA PLURAL, L'ESPANYA QUE VOLEM"

Bon dia a tothom i benvinguts a l'Escola d'Hivern del Partit dels Socialistes de Catalunya.

El 14 de març, d'aquí un mes exacte, tenim les eleccions a les Corts Generals, i en paral·lel, el nostre partit continua posant èmfasi en l'anàlisi i la maduració d'idees, perquè ens ho creiem, perquè els socialistes creiem que el més important és pensar i reflexionar, compartir i debatre, per després poder executar i defensar amb molta més seguretat i molt més fonament les conclusions a les que arribem: sense imposicions, sinó fruit del diàleg, com el que estem disposats a dur a terme en aquesta Escola de Formació.

D'avui fins al 14 de març viurem setmanes de treball intens, dur, no sempre fàcil. Tots els resultats electorals contenen factors de sorpresa que els fan poc o molt imprevisibles.

Mai no hi ha una victòria que es pugui proclamar per endavant ni cap derrota segura i indefugible. Aquesta és també la grandesa de la democràcia, i un fet que transforma cada contesa electoral en una cita apassionant.

Aquest cop, a més, les eleccions arriben en un escenari d'una certa complexitat. D'una banda els ciutadans afirmen de manera inequívoca voler un canvi de govern, un canvi polític però també ètic, de formes i estils. Fa temps que això ho recullen tots els estudis demoscòpics, fins i tot els que encarrega el CIS.

Després de 8 anys hi ha una percepció majoritària, molt i molt estesa entre la ciutadania, que el PP no afronta amb rigor i visió estratègica els autèntics problemes del país (habitatge, educació, sanitat, medi ambient, o seguretat ciutadana). Tampoc la submissió cega que ha practicat Aznar en relació a l'Administració Bush i l'abandonament del nostre protagonisme europeu compta amb el suport de la societat catalana i espanyola.

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

La gent sap que la dreta menteix, manipula i distorsiona la realitat gràcies als poderosos mitjans de *desinformació* dels quals disposa. Els ciutadans no es creuen les promeses ni les mentides d'Aznar i del seu masover, Rajoy.

Una gran majoria dels ciutadans i ciutadanes és plenament conscient que quatre anys més de govern del PP són una autèntica amenaça per a la convivència territorial, la sostenibilitat medioambiental, la cohesió social i per afrontar positivament els reptes de la globalització i la construcció europea. És plenament conscient que vuit anys de la dreta espanyola són més que suficients.

Però paradoxalment la dreta es presenta confiada en el seu triomf electoral el proper 14 de març.

Aquesta paradoxa és avui possible perquè, a cada ocasió que s'ha fet irrefutable, tangible, el seu desgovern, el PP ha estat capaç, això sí, d'ofegar-nos amb debats essencialistes sobre la unitat d'Espanya o amb la utilització partidista de la lluita contra el terrorisme. N'han après molt de donar gat per llebre.

La dreta ha batut també tots els rècords en la desqualificació persistent, tant hàbil com barroera, de l'adversari. Cal reconèixer que han esdevingut -els populars- uns autèntics mestres del cinisme polític sense parangó a Europa, només comparable a la demolició de l'estat de dret que pretén Berlusconi a Itàlia. També a Espanya el PP ha fet passes endavant per fer-se amb el poder absolut, suprimint de facto la divisió de poders i colonitzant els mitjans de comunicació.

Davant de la cita del 14 de març la dreta es proposa que els ciutadans s'oblidin de la raó essencial d'aquestes eleccions: que no pot ser cap altra que la de fer balanç de la legislatura que s'acaba -i de l'acció de govern duta a terme-, i decidir la direcció que volem per al nostre país durant els propers quatre anys.

Aznar i Rajoy saben que si la ciutadania fa aquest exercici de forma serena, crítica, objectiva i contrastada, si els ciutadans i ciutadanes jutgen l'acció del govern i les

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

alternatives que s'hi presenten, llavors el PP té moltes probabilitats de perdre les eleccions.

Avui, derrotar el PP és possible, no perquè ho diguem els socialistes, sinó perquè ho vol la gent....la immensa majoria de la gent.

I nosaltres som els que –principalment- podem fer realitat aquest desig el 14 de març. Perquè el vot socialista és la garantia de convertir aquesta voluntat de canvi en un canvi de govern.

Cada vot al PSC serà un vot inequívoc per derrotar el PP, no per castigar-lo testimonialment. Els vots de protesta són molt respectables, però no valen avui per desallotjar el PP del poder.

I el que està en joc el proper és precisament això. El diumenge, 14 de març els ciutadans i ciutadanes decidirem si Rajoy encapçala un Govern preocupat únicament pel futur personal d'Aznar o si José Luis Rodríguez Zapatero presideix un govern preocupat pel present i futur de Catalunya i Espanya.

A l'escola de formació que celebrem aquest cap de setmana desenvolupareu les propostes socialistes per governar l'Espanya plural. I precisament en l'Espanya plural, que és l'Espanya que els socialistes volem, vull parlar una especial atenció.

A ningú se li escapa, companyes i companys, que el debat relatiu al model d'Estat és el tema que amb més insistència utilitza el PP, i ho farà també al llarg d'aquesta campanya electoral, en el seu intent per desqualificar els socialistes.

Però, escolteu, nosaltres en aquest punt no hi patim gens. El model que proposem està molt pensat, és sòlid i consistent. En realitat no l'hem hagut d'inventar sinó que neix de la nostra pròpia tradició.

A Catalunya, perquè en tant que socialistes som federalistes, i com a catalans, en un sentit ple, no podem ser altra cosa que catalanistes. Ja va dir Rafael Campalans que érem –som- socialistes i catalanistes per les mateixes raons. Les raons que van omplir la

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

---

vida del nostre Joan Reventós que ens ha deixat amb el somni complert de veure Catalunya amb un President socialista, Pasqual Maragall.

Contràriament a allò que alguns pensen, és aquí on l'aposta agressiva del PP al final se li tombarà en contra seu. N'estic ben segur. I sabeu per què? Doncs perquè la gent, a Catalunya de forma indubtable però també cada cop més a la resta de Espanya, comença a adonar-se'n que la dreta, amb el seu nacionalisme tronat de banderes gegantines, ens duu a l'abisme, a la confrontació territorial permanent.

A Catalunya la voluntat de vertebrar una Espanya plural és àmpliament majoritària. **El catalanisme és, entre altres coses, una fórmula per modernitzar Espanya, no per matar-la, com difon la caverna mediàtica del nacionalisme espanyol. El catalanisme és –així l'entendem nosaltres- un saludable patriotisme civil. Una manera de pensar Espanya des de la pluralitat. El catalanisme és també la nostra forma d'acostar-nos al federalisme.**

Un federalisme que, per tant, no es redueix a una simple fórmula d'eficiència administrativa de l'Estat, que també és important, sinó que és un pacte polític que recull la voluntat de ser dels pobles i en sap reconèixer les seves diferències. En aquest sentit deixeu-me que us digui que nosaltres, els homes i dones del PSC, ens proclamem hereus del federalcatalanisme de Valentí Almirall, del qual enguany commemorarem el centenari de la seva mort.

Per contra, la dreta espanyola ha promogut sempre una visió miop i obtusa del model d'Estat; una visió que es basa en la unitat, en la homogeneïtat i l'uniformisme.

Sobre aquesta dreta anacrònica repetim moltes vegades que no entén l'Espanya plural, però no és que no l'entengui, sinó que no creu en ella; simplement nega la seva existència. La dreta espanyola mai no ha cregut en la pluralitat ni en la lleialtat institucional com a element cohesionador. Des d'aquest plantejament, l'única possibilitat d'articulació de l'Estat és la imposició, cada cop més descarada i barroera, dels seus valors. Davant de qualsevol pregunta mai no es plantegen escoltar les diferents visions, valorant els pros i els contres i decidint finalment en funció del benefici comú i de

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

---

l'interès general. Només consideren des de l'inici una resposta com a correcte: la seva. La resta no existeixen.

Han anat més enllà i, a banda de defensar una postura ideològica -fet que nosaltres a diferència d'ells considerem respectable-, els conservadors espanyols han fet ús electoral de plantejar la diversitat com a arrel de tots els problemes. Han buscat el benefici partidista en la desestabilització alarmista i l'enfervoriment dels conflictes. Han alimentat l'enfrontament entre les diferents sensibilitats, posant l'accent en les diferències que ens separen, i que, segons aquesta visió rànica, porten amb un simplisme insultant a la fractura de l'Estat.

El seu model d'Estat és monolític i unívoc; sense matisos ni textures, és un model en blanc i negre, d'extrems, de confrontació... és un model del Nodo que molts ja crèiem superat. Des d'algunes visions es defensa que l'Estat només pot existir d'una manera, de la seva, és clar, i així, sense més possibilitats, sense més sortides, ens han estat portant cap a un cul de sac.

El PP rebufo tardofranquisme per totes bandes. La seva concepció centralista suposa una greu amenaça per a una idea d'Espanya entesa com a projecte comú de pobles i, per tant, com a realitat plural. La dreta espanyola mai no ha interioritzat la diversitat lingüística i cultural com una oportunitat sinó com un risc i un destorb.

Així, doncs, el problema d'Espanya (que tan va preocupar als regeneracionistes castellans) no és la seva diversitat. El problema d'Espanya no és pròpiament Espanya. Avui, l'obstacle real per a la plena realització d'Espanya és el PP

Som, segurament, companyes i companys, davant una cruïlla històrica. Ens cal una renovada aliança entre l'Espanya progressista i Catalunya. O totes dues hi perdran.

Els socialistes volem barrar el pas als pitjors escenaris, i per això proposem avançar tant en l'evolució política del sistema autonòmic com en l'assumpció plena de la pluralitat d'Espanya. La suma de les dues coses per a nosaltres significa parlar de federa lisme.

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

Som en condicions de reprendre una de les velles aspiracions del catalanisme: proposar una visió diferent i, amb ella, una articulació diversa d'Espanya.

Nosaltres no volem unes regions i nacionalitats en constant conflicte i en competència sinó en lleial i franca col·laboració entre els diferents pobles que integren Espanya. Hem de trencar amb aquesta dinàmica que ens volen imposar, plantejant que en la diferència, en el contrast de visions i sensibilitats, rau la força de la nostra societat.

Els socialistes catalans apostem pel desenvolupament en un sentit federal de l'Estat de les Autonomies i per la potenciació del nostre autogovern, que és cap on ens portarà el nou govern de la Generalitat amb el president Maragall al capdavant.

Federalisme significa compartir un projecte comú des del respecte i la igualtat. Només els acomplexats perceben la descentralització com una pèrdua de poder i veuen les altres institucions de l'Estat com enemics. Com pot ser que el govern espanyol utilitzi la deslocalització de les empreses per criticar el nou govern català? Una cosa és la defensa d'uns ideals i d'un projecte de partit i una altra cosa diferent és la irresponsabilitat extrema i la demagògia electoralista en perjudici del benestar dels ciutadans.

En aquest sentit, l'Espanya plural, l'Espanya que els socialistes volem és, en bona mesura, una manera de fer, de relacionar-se, i també una cultura política que cal difondre i enfortir.

És un projecte que ha tingut, al llarg de la nostra història, diferents concrecions i que ara passa, des del nostre punt de vista, per un desplegament de les potencialitats federalistes que el propi text constitucional conté.

Per a nosaltres, l'Espanya plural és l'Espanya que volem i aquest projecte es concreta aquí i ara en cinc compromisos que assumim davant la societat catalana: Convertir el Senat en una autèntica cambra de representació territorial; impulsar la representació de les Comunitats Autònomes en la Unió Europea; creació de l'Agència Tributària de Catalunya; atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de tribunal de cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya els recursos judicials en processos

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

---

iniciats a casa nostra, i, finalment, fer realitat una concepció federal del nou Ministeri de Cultura, entès com a Ministeri de les Cultures, que tingui especial cura de la promoció de les diverses cultures dels pobles d'Espanya.

- **El primer compromís és convertit el Senat en una autèntica cambra de representació territorial.** El Senat ha de ser –a través d'una reforma constitucional- el marc idoni de reconeixement i de protecció dels fets diferencials, expressió i instrument de la confiança federal; amb veu dels presidents autonòmics i amb representants de les diferents Comunitats Autònomes.
-

Avui, el Senat, ni per la seva composició ni per les seves funcions previstes en la Constitució, actua com a una veritable cambra de representació territorial. Tret d'alguns aspectes molt específics, el Senat no posseeix pràcticament cap atribució en les relacions Estat-Comunitats Autònomes.

- **En segon lloc, impulsarem la participació de les comunitats autònomes en la Unió Europea.** Cada cop és més necessari articular la presència de la Generalitat de Catalunya en la presa de decisions europea, perquè és en aquest escenari on es decideixen avui moltes qüestions que condicionen la nostra existència col·lectiva.

Les Comunitats Autònomes –Catalunya de forma rellevant- tenen competència exclusiva sobre determinades matèries que es discuteixen en l'àmbit europeu, amb la qual cosa sembla lògic que aquestes participin en les negociacions que es duen a terme a l'hora de configurar la voluntat estatal comuna i, en definitiva, la decisió europea.

- Tot i que hem evolucionat en el sistema de finançament autonòmic, especialment en l'etapa dels governs socialistes de Felipe González, és indispensable aprofundir més en l'autonomia tributària de les Comunitats Autònomes.

La balança fiscal entre Catalunya i la resta de l'Estat no pot continuar enfosquant les relacions entre les administracions central i autonòmica. No s'ha fet res per aclarir els

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

---

termes del debat i quantificar les despeses i les transferències necessàries per a l'exercici de l'autogovern.

L'important és posar-se d'acord en els objectius que perseguim tots junts, cosa que el PP no ha estat capaç ni d'intuir. El nou govern de la Generalitat ja ha començat a treballar en aquesta direcció. Cal negociar i acordar un nou model de finançament autonòmic que faci possible el manteniment de mecanismes de solidaritat interterritorial, sense que el nivell d'esforç fiscal sigui massa diferent entre les comunitats autònomes.

Per avançar en aquesta direcció proposem, en tercer lloc, la creació de l'Agència Tributària de Catalunya, que recaptarà i administrarà els impostos que paguen els ciutadans i ciutadanes a casa nostra.

- L'estructura judicial continua sent rígidament centralista, depenent del Consell General del Poder Judicial i del Tribunal Suprem. La Constitució admet una lectura del poder judicial diferent de l'actual, més federalista, que permetria estalviar moltes disfuncions i l'Estatut de Catalunya conté previsions que no han estat desenvolupades. Tal vegada, a través de la seva descentralització s'acabaria amb els problemes endèmics de la justícia, que no oblidem, és el poder menys valorat per la majoria de la ciutadania.

Per tal d'avançar en el procés de federalització de la justícia, ens comprometem -en quart lloc- a atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de tribunal de cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya els recursos judicials en processos iniciats a casa nostra, reservant al Tribunal Suprem el recurs per unificació de doctrina.

- El caràcter plurinacional d'Espanya és una realitat incontrovertible que forma part del mateix procés històric de la seva formació. Aquesta realitat s'ha de reflectir necessàriament en la configuració de les administracions culturals i en les polítiques culturals dels governs de l'Estat i de les comunitats autònomes, especialment aquelles, com és el cas de la catalana, que disposen d'una llengua pròpia.

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

14 i 15 de febrer de 2004

Per això impulsarem, en cinquè lloc, una concepció federal del nou Ministeri de Cultura, entès com a Ministeri de les Cultures, que tingui especial cura de la promoció de les diverses cultures dels pobles d'Espanya, amb especial representació de les quatre llengües, com a patrimoni comú de la diversitat cultural espanyola.

Aquests cinc compromisos, cobren sentit, a més, en el marc de la reforma de l'Estatut que el nou govern de la Generalitat vol endegar. Una reforma que requereix de les complicitats i el compromís d'una majoria a les Corts Generals i, en definitiva al govern d'Espanya.

Avui, José Luis Rodríguez Zapatero és la garantia perquè això sigui així, jo diria més, és l'única opció que farà possible la convivència d'aquesta Espanya rica i plural en la qual vivim.

Els nexes d'unió, els enllaços de relació entre tots els pobles d'Espanya els hem de fer amb intercanvi i respecte, i sobretot amb il·lusió.

El proper 14 de març tenim una oportunitat històrica per demostrar que la convivència és possible, que els extrems no els volem i no els necessitem perquè ells són els que no tenen la solució.

Els socialistes som els únics que no veiem la pluralitat com un problema. L'Espanya plural, per nosaltres és un fet i una oportunitat i ja n'hi ha prou de negar-ho. Ara és el moment de començar a construir en positiu amb tot el que tenim que és molt i oblidar-nos de l'obscuritat i de la radicalitat.

Companyes i companys, el 14 de març ens hi juguem molt coses. I no pas la continuïtat del Govern de Catalunya del President Maragall, que, creieu-me, està del tot garantida. L'esquerra catalana no malmetrà aquesta oportunitat històrica.

El 14 de març ens juguem, en canvi, una altra cosa: el camí que pren la història dels pobles d'Espanya, si més no durant un temps. I saber si aquest camí estarà marcat bàsicament per la confrontació o l'entesa. I Catalunya, estigueu-ne segurs, només pot

ESCOLA D'HIVERN DEL PSC
14 i 15 de febrer de 2004

---

apostar pel camí de la concòrdia. Aquest és el nostre repte i aquest és el compromís dels socialistes: Concòrdia per a fer realitat l'Espanya plural, l'Espanya que volem.

Moltes gràcies i molt bona feina.
